

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący)

SSN Marek Dobrowolski (sprawozdawca)

Ławnik SN Radosław Jeż

Protokolant starszy inspektor sądowy Anna Rusak

w sprawie obwinionej X.Y. - prokurator Prokuratury Rejonowej [...] w W., na rozprawie w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w dniu 5 lutego 2025 r., w przedmiocie cofnięcia odwołania Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego

złożonego od orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 11 maja 2022 r., sygn. akt [...]

na podstawie art. 432 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze

postanowił:

odwołanie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego pozostawić bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Prokurator Prokuratury Rejonowej [...] w W. X.Y. została obwiniona o to, że: dopuściła się w okresie od 5 kwietnia 2013 roku do 5 września 2018 roku oczywistej i rażącej obrazy prawa, to jest art. 298 § 1 k.p.k. i art. 326 § 2 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k. i art. 22 § 1 k.p.k. oraz art. 298 § 1 k.p.k. i art. 326 § 2 k.p.k. w zw. z art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k. i art. 22 § 1 k.p.k., zobowiązujących w przypadku dochodzenia [...] Prokuratury Rejonowej

[...] w W. prokurator X.Y., jako referenta tej sprawy, do podejmowania czynności, wskutek przeprowadzenia których decyzje zapadające w toku postępowania przygotowawczego będą oparte na prawdziwych ustaleniach faktycznych, rozstrzygnięcie sprawy nastąpi w rozsądnym terminie, w szczególności dochodzenie będzie zawieszone nie dłużej, niż na czas trwania przeszkody uniemożliwiającej prowadzenie postępowania, a która polegała najpierw na zaniechaniu wykonania albo na zaniechaniu wydania Policji polecenia wykonania w dniu 5 kwietnia 2013 roku lub niezwłocznie po tym dniu czynności, zmierzających do ustalenia przyczyn niestawiennictwa w dniu 18 marca 2013 roku w prokuraturze rejonowej podejrzanego S. W. oraz w razie potrzeby miejsca jego faktycznego pobytu, a następnie polegało na zaniechaniu wykonania (aż do dnia 5 września 2018 roku) albo na zaniechaniu wydania Policji polecenia wykonania, nieumyślnie w dniu 15 grudnia 2015 roku lub niezwłocznie po tej dacie, po czym umyślnie dnia 26 kwietnia 2017 roku lub niezwłocznie po tym dniu, czynności z pozbawionym wolności podejrzanym S. W., niezbędnych do podjęcia zawieszonego dochodzenia w sprawie [...] i zakończenia tego postępowania przygotowawczego, co naruszyło prawo podejrzanego do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym bez nieuzasadnionej zwłoki oraz skutkowało przyznaniem przez Sąd Okręgowy w W. w sprawie [...] S. W. z tego tytułu kwoty 3 500 złotych, uiszczonej przez Prokuraturę Okręgową w W. w dniu 4 stycznia 2019 roku, to jest o popełnienie deliktu dyscyplinarnego z art. 137 § 1 pkt 1 ustawy Prawo o prokuraturze.

Orzeczeniem z dnia 11 maja 2022 r., sygn. akt [...], Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym uniewinnił X.Y. od popełnienia zarzuczonego jej deliktu dyscyplinarnego, obciążając na podstawie art. 166 ustawy Prawo o prokuraturze kosztami postępowania Skarb Państwa.

Odwołanie od powyższego rozstrzygnięcia wniósł Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego, który zaskarżył je w całości na niekorzyść obwinionej, podnosząc:

1) obrazę art. 410 k.p.k., polegającą na nieuwzględnieniu przy orzekaniu ustalonej w toku postępowania dyscyplinarnego okoliczności w postaci podpisania przez obwinioną w dniu 15 grudnia 2015 roku wniosku o udostępnieniu danych dotyczących S. W. z systemu Centralnej Bazy Danych Osób Osadzonych (Noe.NET) - k. 43, 44-45, która winna być badana w kontekście pozostałych ustaleń faktycznych o wyjątkowo nieprawidłowej pracy sekretariatu oraz o pełnionej przez obwinioną funkcji Kierownika Działu [...], co miało wpływ na treść orzeczenia, bowiem nie odniesiono się w nim w żaden sposób do

zarzuczonego X.Y. przez zastępcę rzecznika dyscyplinarnego zaniechania sprawdzenia, czy wpłynęła odpowiedź na podpisany przez nią wniosek, a jeśli tak, jakiej treści była ta odpowiedź.

2) obrazę art. 410 k.p.k., polegającą na nieuwzględnieniu przy orzekaniu wiążących się ze sobą w spójną całość następujących okoliczności ujawnionych na rozprawie:

- w dniu 26 kwietnia 2017 roku Zastępca Prokuratora Rejonowego [...] M. L. dokonała na piśmie KRP [...] z dnia 25 kwietnia 2017 roku, informującym, że S. W. przebywa w zakładzie karnym, dekretacji o treści „(...) celem podjęcia działań”;

- w Systemie SIP odnotowano, że obwiniona otrzymała z sekretariatu akta [...] w dniach 16 i 29 maja 2017 roku, a nie odnotowano, aby otrzymywała je wcześniej;

- adnotacji o ruchu akt, o których mowa powyżej dokonała w maju 2017 roku K. R.;

- na „żółtej kartce” dołączonej do akt sprawy [...] K. R. poczyniła zapis: „Pani Prok przebywa do dyspozycji Dyrektora Mogą doprowadzić na 08.06.217 r., 12.06.2017r.”;

- X.Y. zwróciła akta [...] do sekretariatu w dniu 14 września 2018 roku, a w dniu 5 września 2018 roku I. M. ustaliła, że podejrzany został zwolniony z zakładu karnego;

co miało wpływ na treść orzeczenia, bowiem oparto je wyłącznie na stwierdzeniu, że brak dowodów bezpośrednich świadczących o tym, że pismo KRP [...] z dnia 25 kwietnia 2017 roku, informujące, że S. W. przebywa w zakładzie karnym zostało przedłożone obwinionej, nie zaś na całokształcie ujawnionych okoliczności, to jest na dowodach pośrednich, choć dowody te wskazują na okoliczności, których suma daje pewność, że X.Y. pismo KRP [...] otrzymała w czasie zbliżonym do poczynionej na nim dekretacji Zastępcy Prokuratora Rejonowego [...], a mimo to nie przystąpiła do wykonywania czynności z podejrzanym aż do dnia 5 grudnia 2018 roku.

Formułując powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia, a następnie uznanie obwinionej X.Y. winną przewinienia dyscyplinarnego stanowiącego przypadek mniejszej wagi i polegającego na tym, że dopuściła się w okresie od 15 grudnia 2015 roku do 5 września 2018 roku oczywistej i rażącej obrazy prawa, to jest art. 298 §1 k.p.k. i art. 326 § 2 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k. i art. 22 § 1 k.p.k. oraz art. 298 § 1 k.p.k. i art. 326 § 2 k.p.k. w zw. z art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k. i art. 22 § 1 k.p.k., zobowiązujących w przypadku dochodzenia [...] Prokuratury Rejonowej [...] w W. prokurator X.Y., jako referenta tej sprawy do podejmowania czynności, wskutek

przeprowadzenia których decyzje zapadające w toku postępowania przygotowawczego będą oparte na prawdziwych ustaleniach faktycznych, rozstrzygnięcie sprawy nastąpi w rozsądnym terminie, w szczególności dochodzenie będzie zawieszone nie dłużej, niż na czas trwania przeszkody uniemożliwiającej prowadzenie postępowania, a która polegała na zaniechaniu, nieumyślnie poczynszy od dnia 15 grudnia 2015 roku, a następnie umyślnie poczynszy od maja 2017 roku, wykonania czynności z pozbawionym wolności podejrzanym S. W., niezbędnych do podjęcia zawieszonego dochodzenia w sprawie [...] i zakończenia tego postępowania przygotowawczego, co naruszyło prawo podejrzanego do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym bez nieuzasadnionej zwłoki oraz skutkowało przyznaniem przez Sąd Okręgowy w W. w sprawie [...] S. W. z tego tytułu kwoty 3 500 złotych, uiszczonej przez Prokuraturę Okręgową w W. w dniu 4 stycznia 2019 roku, to jest czynu z art. 137 § 1 pkt 1 ustawy Prawo o prokuraturze oraz odstępianie od wymierzenia kary.

W odpowiedzi na odwołanie obwiniona wskazała, iż wszelkie niedające się usunąć wątpliwości winny zostać rozstrzygnięte na korzyść obwinionej, wobec czego orzeczenie sądu meriti uznać należy za w pełni prawidłowe.

Pismem z 23 września 2024 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego cofnął uprzednio wywiedzione odwołanie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Odwołanie wywiedzione przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego należało pozostawić bez rozpoznania wobec skutecznego jego cofnięcia.

Wskazać na wstępie należy, iż k.p.k. nie zawiera przepisu, który ustanawiałby regułę w kwestii odwołalności czynności procesowych stron. Sąd Najwyższy aprobuje natomiast pogląd, że oświadczenia woli uczestników procesu mogą być cofnięte do czasu ich załatwienia, o ile ustawa nie wprowadza ograniczenia w tej mierze lub nie występują okoliczności uniemożliwiające odwołanie czynności (zob. S. Śliwiński, *Proces karny przed sądem powszechnym. Zasady ogólne*, Warszawa 1948, s. 430, W. Daszkiewicz, *Proces karny. Część ogólna*, Poznań 1996, s. 237, I. Nowikowski, *Zagadnienie odwołalności czynności stron w projekcie kodeksu postępowania karnego*, w: T. Bojarski, E. Skrętowicz (red.), *Problemy reformy prawa karnego*, Lublin 1993, s. 322 – 323, B. Janusz – Pohl, w: P. Wiliński (red.), *Polski proces karny*, Warszawa 2020, s. 184 – 187).

Trafnie w literaturze wskazuje się bowiem, że „brak w k.p.k. przepisu ogólnego, przewidującego regułę odwołałości, nie jest przeszkodą do przyjęcia owej reguły w odniesieniu do czynności procesowych stron, polegających na składaniu oświadczeń woli. Kwestię odwołałości tych czynności należy łączyć z fakultatywnością jej dokonania przez stronę. Tylko w sytuacji, gdy uczestnik procesu korzysta z autonomii woli w zakresie podjęcia decyzji odnośnie do dokonania czynności, jest on władny uchylić się od skutków czynności, bowiem do jej przedsięwzięcia nie był zobligowany przez prawo procesowe. Jeżeli dokonanie czynności przez stronę byłoby w konkretnej sytuacji obligatoryjne, to wówczas w zasadzie nie byłoby możliwości cofnięcia czynności” (zob. I Nowikowski, *Odwoływalność czynności procesowych stron w polskim procesie karnym*, Lublin 2001, s. 57).

W realiach niniejszej sprawy wskazać trzeba, iż stosowane odpowiednio - mocą art. 171 pkt 1 ustawy Prawo o prokuraturze - w postępowaniu dyscyplinarnym dotyczącym prokuratorów przepisy k.p.k. zawierają unormowanie art. 431 k.p.k. zezwalające na cofnięcie środka odwoławczego. Przepis art. 432 k.p.k. podaje natomiast przeszkody do skutecznego cofnięcia środka odwoławczego (art. 439 k.p.k. oraz art. 440 k.p.k.).

Zważywszy, iż pismem z dnia 23 września 2024 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego na podstawie art. 431 § 1 k.p.k. cofnął wywiedzione odwołanie, powyższa dopuszczalna czynność procesowa, przy jednoczesnym niestwierdzeniu przyczyn wymienionych w art. 439 k.p.k. i w art. 440 k.p.k., skutkowałą rozstrzygnięciem jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[M. T.]

[a.ł]

Marek Dobrowolski Wiesław Kozielowicz Radosław Jeż